

HOLLAND FESTIVAL 2017

Not nostalgia
and patriotism

BOUCHRA KHALILI

INFO

DI 13.6, WO 14.6
TUE 13.6, WED 14.6

aanvang starting time
20:30
8.30 pm

locatie venue
Frascati

duur running time
60 minuten
60 minutes

taal language
Grieks, Frans, Arabisch, met Engelse ondertitels
Greek, French, Arabic, with English subtitling

inleiding introduction
door by Ferial Saatchi
19:45
7.45 pm

meet the artist
met with Bouchra Khalili
moderators Wieke ten Cate & Heske ten Cate
wo 14.6 na de vertoning
Wed 14.6 after the screening

context
za 3.6 t/m zo 25.6
Sat 3.6 until Sun 25.6
Stadsschouwburg Amsterdam
Het Parlement van de Dingen
The Parliament of Things

CREDITS

concept concept
Bouchra Khalili

in opdracht van commissioned by
Documenta 14

productie production
Bouchra Khalili, Alexandre Kauffmann

coproductie coproduction
Ibsen Awards, Ibsen Teater (Skien)

met steun van with support of
Fondation Nationale des Arts Graphiques et Plastiques
(FNAGP)

wereldpremière world premiere
Documenta 14, Athene, 8 april 2017

Hoofdbegunstiger / Patron

FONDS 21

A
M
D
M
O

BankGiro
Loterij | **FONDS**

Rabobank

TOELICHTING THE TEMPEST SOCIETY

The Tempest Society (2017) van de Marokkaans-Franse kunstenares Bouchra Khalili is een film waarin ze de mogelijkheden van het collectief onderzoekt. De film speelt zich af in Athene, waar drie personen, geen acteurs, door Khalili worden gevraagd om een persoonlijke voorstelling te maken over de crisis in onze representatieve democratie en de mogelijkheid van een nieuw collectief.

Als voorbeeld nemen ze de artistieke strategieën van Al Assifa, een nu grotendeels vergeten theatergroep uit Parijs. Al Assifa (ofwel: 'The Tempest') ontstond in 1972, opgericht door een Noord-Afrikaanse immigrant en twee Franse studenten in Parijs. Al Assifa begon als wekelijkse Arabische krant, maar ontwikkelde zich tot 'theatrale krant'. De groep kaartte racisme en de strijd voor gelijke rechten aan. Al Assifa maakte series van korte voorstellingen en nodigde toeschouwers uit om hun eigen verhalen op het podium te vertellen. Uiteindelijk viel de groep door interne meningsverschillen in 1978 uiteen, deels veroorzaakt door de spanning tussen politiek activisme en kunstzinnige ambities.

In *The Tempest Society* stelt Khalili vragen als: hoe kunnen we een collectief vormen? Kan een collectief de wereld veranderen? Met haar kunst richt Khalili zich op de interactie tussen taal, subjectiviteit en de collectieve stem. Haar succesvolle *The Mapping Journey Project* (2008–11) bestaat uit acht videoschermen, waarop migranten op een kaart de illegale routes vanuit bijvoorbeeld de Maghreb of Bangladesh naar Europa uitstippelen. In *Mother Tongue* (2012), een deel uit *The Speeches Series* (2012–13), worden de teksten van antikoloniale dichters en critici uitgesproken door Parijse migranten in talen die geen geschreven vorm kennen, zoals Marokkaans-Arabisch, Kabyle, Maninka en Wolof.

Meer recente werken, zoals *Garden Conversation* (2014) en *Foreign Office* (2015), tonen dialogen waarin gebeurtenissen uit de derde wereld in de jaren vijftig, zestig en zeventig centraal staan. De prominente aanwezigheid van niet professionele performers in Khalili's werk versterkt het gevoel dat het gaat om echte, 'levende' ontmoetingen met de geschiedenis. Zelf noemt ze haar werk 'alternatieve historiografie'.

The Tempest Society werd speciaal gemaakt voor Documenta 14 (Kassel en Athene, 2017) en beleeft zijn Nederlandse première op het Holland Festival.

OVER DE ARTIEST

De Marokkaans-Franse kunstenares **Bouchra Khalili** (Casablanca, 1975) maakt in haar werk gebruik van film, video, installatie, fotografie en prints. Haar projecten richten zich op taal, subjectiviteit en vertelcultuur. Het zijn stuk voor stuk onderzoeken naar strategieën van verzet tegen de machtige gevestigde orde, zoals die worden ingezet door politiek gemarginaliseerde groepen. Khalili's kunst is getoond bij diverse prestigieuze kunstinstututen, zoals het Museum of Modern Art (*The Mapping Journey Project*, New York, 2016), het Palais de Tokyo (*Foreign Office*, Parijs, 2015), MACBA (*Garden Conversation*, Barcelona, 2015), het Kunsthaus (*Europe: The Future of History*, Zurich, 2015), het New Museum (*Here & Elsewhere*, New York, 2014), het Van Abbe Museum

(*Positions*, Eindhoven, 2014) en op de 55e Biënnale van Venetië in 2013. Ook leverde ze een bijdrage aan de 18e Biënnale van Sydney (2012) en de 10e Sharjah Biënnale (2011). Khalili studeerde Film aan de Université Sorbonne Nouvelle en Beeldende Kunst aan de École Nationale Supérieure d'Arts de Paris-Cergy. Ze is docent Hedendaagse Kunst bij de Kunsthøgskolen in Oslo. Daarnaast is ze oprichter van de non-profit kunstenaarsorganisatie La Cinémathèque de Tanger, gericht op het bevorderen van de filmcultuur in Noord-Afrika. Ze woont en werkt in Berlijn en Oslo.

PROGRAMME NOTES

The Tempest Society (2017) by the Moroccan-French artist Bouchra Khalili is a video exploring collective performative practices. The film is set in Athens, where Khalili collaborated with three non-actors to develop collectively a series of scenes addressing various situations epitomizing the crisis of democratic representation and a potential new collective to come into being.

To do so, they take inspiration from artistic strategies of Al Assifa ('The Tempest'), a (now) largely forgotten theatre group from Paris formed in 1972 by a North African migrant worker and two French students. Addressing issues of racism and struggle for equality, Al Assifa started out as a weekly Arabic newspaper, to later be turned into a 'theatrical newspaper', combining series of short performances and invitations to the audience members to tell their own stories on the stage. The group eventually dissolved in 1978 as a result of internal differences of opinion, partly caused by the tension between political activism and artistic ambitions.

In *The Tempest Society*, Khalili interrogates: how to form a collective? How art can form civic spaces? Through her art, Khalili focuses on the interaction of language and subjectivity, as well as articulation between singular positions and collective voice. For example, the celebrated *The Mapping Journey Project* (2008–11) presents eight video channels in which migrants trace on a map the archipelagos along their routes from the Maghreb, or from Bangladesh, to Europe. In *Mother Tongue* (2012), a chapter of *The Speeches Series* (2012–13), the words of anticolonial poets and critics are recited by migrants in Paris in languages without written form: Moroccan Arabic, Kabyle, Maninka, and Wolof.

More recent works such as *Garden Conversation* (2014) and *Foreign Office* (2015), venture into staged conversations and are suffused with language and recalled scenarios of the 1950s to 1970s Third World era. The presence of nonprofessional performers in most of Khalili's work heightens the sense of a 'living' encounter with history. She considers her own work an 'alternative historiography.'

The Tempest Society was commissioned for Documenta 14 (Kassel and Athens, 2017); the Holland Festival present its Dutch premiere.

ABOUT THE ARTIST

The Moroccan-French artist Bouchra Khalili (Casablanca, 1975) uses a wide range of media, such as film, video, installation, photography and prints. Her practice focuses on language, subjectivity, and self-representation to investigate discourses

and strategies of resistance as developed by members of minorities. Khalili's art has been exhibited at various prestigious art institutions, such as *The Mapping Journey Project* at the Museum of Modern Art (New York, 2016), *Foreign Office* at the Palais de Tokyo (Paris, 2015), *Garden Conversation* at MACBA (Barcelona, 2015), *Europe: The Future of History* at the Kunsthaus (Zurich, 2015), *Here & Elsewhere* at the New Museum (New York, 2014), *Positions* at the Van Abbe Museum (Eindhoven, 2014), and and at the 55th Venice Biennale in 2013). She also participated in the 18th Sydney Biennale (2012) and the 10th Sharjah Biennale (2011). Khalili studied Film at the Université Sorbonne Nouvelle and Visual Arts at the École Nationale Supérieure d'Arts de Paris-Cergy. Khalili is a Professor of Contemporary Art at the Kunsthøgskolen in Oslo. She is also a co-founder of the non-profit artists' association La Cinémathèque de Tanger devoted to promoting film culture in North Africa. She lives and works in Berlin and Oslo.

translation: Brendan Monaghan

FOCUS: DEMOCRATIE

Een aantal festivalkunstenaars kijkt dit jaar naar de problemen waar westerse democratische landen mee te maken hebben. De Franse filosoof Alexis de Tocqueville bewonderde de democratie vanwege de maatschappelijke gelijkheid. Ook zag hij de gevaren ervan. Regisseur Romeo Castellucci maakt dit jaar *Democracy in America*, naar het gelijknamige boek (1835) van De Tocqueville. In *The Gabriels* beschouwt regisseur Richard Nelson het afgelopen Amerikaanse verkiezingsjaar door de ogen van een doodgewone familie.

Andere kunstenaars richten zich op de problematiek in democratische naties, zoals de vluchtelingenkwestie in de voorstellingen van regisseurs Dieudonné Niangouna en Thomas Bellinck. Weer anderen tonen de dreiging van geweld (*Demolishing Everything with Amazing Speed*), tirannie (*Octavia*) of het vormgeven aan activisme (*The Tempest Society*). Filmregisseur Julian Rosefeldt kijkt in *Manifesto* naar de relatie tussen kunst en samenleving. Twee nationale theaterhuizen met elk een eigen staat van de natie: *My Country* van National Theatre uit Londen en *The Nation* van Het Nationale Theater uit Den Haag. Beide voorstellingen tonen een verscheurd land waarin niemand, van politici tot burgers, verantwoordelijkheid lijkt te durven nemen. Ten slotte zijn er voorstellingen waarin democratie in de vorm is doorgevoerd: het publiek kan – als het dat wil – actief betrokken worden, als voorbijganger, deelnemer of activist. Deze kunstenaars moedigen het publiek aan om de aloude hiërarchie tussen het publiek en de artiesten ter discussie te stellen.

FOCUS: DEMOCRACY

At this year's festival several artists are looking at the problems faced by Western democracies. The French philosopher Alexis de Tocqueville admired democracy for its social equality. He saw its dangers too. Director Romeo Castellucci is making *Democracy in America*, based on De Tocqueville's eponymous book (1835). In *The Gabriels*, director Richard Nelson reflects on the recent American election year through the eyes of an ordinary family. Other artists focus on controversies in democracies, such as the issue of refugees in directors Dieudonné Niangouna and Thomas Bellinck's performances. Others address the threat of violence (*Demolishing Everything with Amazing Speed*), tyranny (*Octavia*), or shaping activism (*The Tempest Society*). In *Manifesto* the film director Julian Rosefeldt examines the relationship between art and society. We are presenting two national theatre production companies, each with its own state-of-the-nation piece: *My Country*; a work in progress by the National Theatre in London, and *The Nation* by the Dutch National Theatre in The Hague. Both performances show divided countries in which no one, from politicians to citizens, seems to dare to take responsibility. We also believe that it is important to explore democracy of form. Members of the audience can get actively involved as a passer-by, participant, or activist, if they so wish. Our artists encourage you to question the old hierarchy between the audience and the artists.